

Ankenævnet *for* Forsikring

Den 29. juni 2022 blev i sag nr. 97751:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

PFA Pension
Marina Park
Sundkrogsgade 4
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har pensionsordning med forsikring ved tab af erhvervsevne. Af klageskema af 10/1 2022 til nævnet fremgår bl.a.:

"Arbejdsulykke den 29. september 2018 med efterfølgende sygemelding. Der er tvist om, hvornår forsikringsbegivenheden må anses for indtrådt og dermed hvilke forsikringsbetingelser, der finder anvendelse og hvorledes de gældende forsikringsbetingelser skal fortolkes. Det er klagers opfattelse, at der alene kan stilles krav om et helbredsmæssigt erhvervsevnetab på 50 % og lønnedgang på 10 % og ikke 50 %, som PFA gør gældende.

Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?

Ret til løbende ydelse i henhold til ordningen og vilkårene, der var gældende den 7. oktober 2018."

Klagerens advokat har i brev af 26/10 2021 til selskabet bl.a. anført:

"Med henvisning til Jeres brev af den 24. august 2021, skal jeg på vegne af min kunde påklage Jeres afgørelse. I afgørelsen af den 24.08.2021 fastholder I Jeres afgørelse af den 3. februar 2021 om at stoppe den løbende udbetaling fra PFAs Erhvervsevnestabsordning.

Afgørelserne af den 03.02.2021 og 24.08.2021 er blevet behandlet af skadecenteret, hvorfor denne klage sendes til Klageafdelingen.

I afgørelsen af den 03.02.2021 vurderer I, at der i min kundes fleksjobansættelse ikke er tale om et sammenligneligt indtægtstab på mindst 50 %. Dette synspunkt er min kunde ikke enig i.

I henviser i brevet af den 03.02.2021 til min kundes pensionsvilkår, hvoraf det skulle fremgå, at den løbende ret til erhvervsevneforsikring og indbetalingssikring ophører, når min kunde modtager helt eller delvist offentlige ydelser som følge af nedsat erhvervsevne, medmindre at min kundes generelle er erhvervsevne er nedsat til 50 % eller mindre af den fulde erhvervsevne og min kundes indtjening er nedsat til 50 % eller mindre af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder.

I vurderer, at min kunde i sin fleksjobansættelse ikke har et sammenligneligt indtægtstab på mindst 50 %. Det vilkår, I henviser til i brevet, fremgår imidlertid ikke af pensionsvilkårene af den 4. juli 2018, som I ved brev af den 24.08.2021 anfører er gældende for min kunde og medsender kopi af.

I pensionsvilkårene defineres erhvervsevnenedsættelse som værende opfyldt, når sikredes helbredsmæssige erhvervsevne er nedsat med mindst 50 % og når den økonomiske erhvervsevne er nedsat med mindst 10 %. Det fremgår ikke af pensionsvilkår af den 4. juli 2018, at den økonomiske erhvervsevne skal være nedsat med mindst 50 %, når der modtages helt eller delvist offentlige ydelser for nedsat erhvervsevne.

I den forbindelse kan der henvises til Ankenævnet for Forsikrings kendelse i sagen 86.705, hvori nævnet fastslår, at fordi det ikke udtrykkeligt fremgik af betingelserne om erhvervsevnetab, at løn fra fleksjob skulle medregnes i den generelle indkomst, skulle selskabet, i medfør af koncipistreglen bære risikoen for uklarheden i betingelserne.

Ligeledes kan fremhæves ankenævnets kendelse 82.424, hvori nævnet med henvisning til Højesteretsdommen 2004.374 H, udtalte, at klagerens indtjening i fleksjob ikke afskar hende for dækning af tab af erhvervsevne, idet selskabet ikke kunne inddrage et offentligt tilskud i vurderingen af sikredes økonomiske erhvervsevne, når det ikke fremgik af betingelserne.

I anfører, at min kunde er omfattet af forsikringsvilkår af den 4. juli 2018. Det er jeg ikke enig i. I afgørelsen af den 24.08.2021 henviser I til, at min kunde er omfattet af forsikringsbevis af den 4. juli 2018, idet min kunde var syg inden den 1. oktober 2018.

Derimod er det er min opfattelse, at min kunde er omfattet af pensionsbevis af den 7. oktober 2018.

For at være berettiget til udbetaling af løbende godtgørelse for tab af erhvervsevne, kræves det, at der er indtrådt en relevant forsikringsbegivenhed. Ifølge forsikringsbetingelserne har den løbende udbetaling af erhvervsevnetab virkning fra den 1. i måneden, efter at min kundes erhvervsevne har været nedsat i tilstrækkelig grad, uafbrudt i 6 måneder, altså fra det tidspunkt, hvor min kunde har været sygemeldt i 6 måneder.

Til støtte for ovenforstående skal det bemærkes, at forsikringsbegivenheden kan variere, afhængig af forsikringstypen, jf. U 1990.509 HD, hvor Højesteret fastslog, at en erhvervsudygtighedsforsikring fandtes at være en personskadeforsikring, der var omfattet af FAL § 120. Forsikringsbegivenheden var derfor personskaden og ikke erhvervsudygtigheden. Omvendt forholder det sig med livsforsikringer eller arbejdsmarkedspensionsordninger. Her er forsikringsbegivenheden erhvervsudygtigheden. Begivenheden indtræder, når erhvervsudygtigheden i henhold til den i policen fastsatte størrelse er opfyldt, jf. AK 47.382 fra 1999. I den aktuelle situation er forsikrings-

Ankenævnet for Forsikring

3.

97751

begivenheden således erhvervsudygtigheden, som først indtræder, når min kundes erhvervsevne har været nedsat i tilstrækkelig grad, uafbrudt i 6 måneder. Dette tidspunkt er 29. marts 2019. Forsikringsbegivenheden ligger således først efter at de nye betingelser er trådt i kraft, hvorfor min kunde er omfattet af forsikringsbetingelserne af den 7. oktober 2018.

Dernæst anfører I for det tilfælde, at pensionsbevis af den 7. oktober 2018 er gældende, at det af dette bevis, side 14 fremgår, at de nye betingelser ikke gælder, hvis forsikrede var syg inden den 1. oktober 2018.

I har herved fastsat et vilkår i betingelserne, som skal have retskraft med tilbagevirkende kraft. Det er min opfattelse, at der ikke med bindende virkning for sikrede kan udstedes pensionsbeviser, hvor vilkårene har tilbagevirkende kraft, således at man ikke omfattes af pensionsordningen grundet omstændigheder, som var gældende inden pensionsvilkårenes udstedelse.

Det er på baggrund heraf min opfattelse, at aftalen skal tilsidesættes delvist, med den virkning, at min kunde omfattes af forsikringsvilkårene af den 7. oktober 2018 i sin helhed, jf. aftalelovens § 38 c, stk. 1, jf. § 36, stk. 1.

Af Jeres brev af den 24.08.2021 fremgår at såfremt forsikrede var syg inden den 1. oktober 2018, er 'der ikke ret til omlægningen'. Det er uklart hvad ordet 'omlægning' indebærer i denne sammenhæng og hvilken betydning I mener, det har for min kunde. Det følger af aftalelovens § 38 b at i situationer som her, hvor der er tvivl om forståelsen af en aftale, må aftalen fortolkes på den måde, som er mest gunstig for forbrugeren, da det pågældende aftalevilkår ikke været genstand for individuel forhandling. Den for min kunde mest gunstige fortolkning, er at hun omfattes af pensionsvilkårene af den 07.10.2018."

I brev af 25/3 2022 fra selskabets advokat til nævnet hedder det bl.a.:

"Klagers ordning er en firmapensionsordning via [arbejdsgiver], som klager blev omfattet af den 1. februar 2017.

Det for sagen gældende aftalegrundlag er pensionsbevis og pensionsvilkår pr. 4. juli 2018 (**bilag A og B**).

Dækningen omfatter blandt andet en erhvervsevneforsikring og indbetalingssikring, jf. vilkårenes pkt. 6.

Efter vilkårenes punkt 6.1.1.1. er erhvervsevnen '*nedsat i dækningsberettiget grad, hvis den forsikrede – efter PFA Pensions skøn – ikke længere er i stand til at tjene mere end 50 % af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder. Bedømmelsen sker på grundlag af en helhedsvurdering under hensyn til den forsikredes helbreds-tilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse.*'

Det fremgår endvidere, at '*Den forsikrede har ikke ret til løbende erhvervsevneforsikring og indbetalingssikring under ansættelse i en stilling, der finansieres helt eller delvist af det offentlige som følge af nedsat erhvervsevne, medmindre den generelle erhvervsevne er nedsat til 50 procent eller*

mindre af den fulde erhvervsevne, og den forsikredes indtjening (summen af arbejdsindtægt og eventuelle sociale og andre offentlige ydelser og tilskud) er nedsat til 50 procent eller mindre af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder.'

Der er 6 måneders karenstid.

Den 7. oktober 2018 modtog forsikrede et nyt pensionsbevis med virkning fra samme dato (bilag C). Det fremgår nederst på hver side i pensionsbeviset, at *'Pensionsoversigten er vejledende. De præcise forhold, der gælder for dig, er beskrevet i dit pensionsbevis og de tilhørende pensionsvilkår, som du finder på dine personlige sider på mitpfa.dk.'*

På sidste side i pensionsbeviset er der en 'Erklæring om erhvervsevne' hvor det fremgår, at

'Du har som udgangspunkt de forsikringer, der fremgår af den vedlagte pensionsoversigt.

Hvis en af nedenstående punkter passer på dig inden den 1/10 2018, kan der være tilfælde, hvor du i stedet vil være omfattet af de forsikringer, som du havde umiddelbart inden ændringen af den ordning, hvis det fortsat er muligt i ordningen.

Du skal udfylde og underskrive denne erklæring og sende den til PFA, hvis et eller flere af nedenstående punkter passede på din situation inden den 1/10 2018.

Sæt kryds, hvis du:

Har nedsat erhvervsevne på grund af sygdom eller ulykke Er du i tvivl, sæt kryds.'

Pensionsbeviset vedlægges som **bilag D**, og det fremgår af side 14, at

'Forbehold om nedsat erhvervsevne, fleksjob, førtidspension mv.

Nedsat erhvervsevne, fleksjob, kommunal jobafklarings- eller ressourceforløb, offentlig førtidspension og offentlig invalideydelse har betydning for, hvordan du kan være forsikret i din pensionsordning.

Hvis din erhvervsevne allerede inden den 1/10 2018 var nedsat på grund af sygdom eller ulykke som beskrevet i dette pensionsbevis og pensionsvilkårene for PFA Erhvervsevne, er du ikke forsikret som beskrevet i dette pensionsbevis. Dette gælder uanset, om du modtog løn eller andre arbejdsindtægter.

I stedet vil du være forsikret, som du var umiddelbart inden ændringen af din pensionsordning, hvis dette fortsat er muligt i pensionsordningen.'

Pensionsvilkårene vedlægges som **bilag E**, og det fremgår af side 1. pkt. 1.1, at

'Pensionsvilkår for PFA Plus pr. 7/10 2018' (herefter betegnet 'disse pensionsvilkår for PFA Plus') gælder fra den 7/10 2018 for de pensionsordninger med PFA Plus i PFA Pension, forsikringsaktieselskab (herefter betegnet 'PFA Pension', der er nævnt nedenfor i punktet 'Gruppepensionsordningen og aftaleforholdet, som pensionsordningen er en del af.'

Det fremgår desuden af side 44, pkt. 6.1.1.1:

'6.1.1.1. Nedsættelse i dækningsberettiget grad

6.1.1.1.1. Generelt om nedsættelse

Erhvervsevnen er nedsat i dækningsberettigende grad, hvis PFA Pension vurderer, at den forsikredes evne til at udføre arbejde ud fra en helbredsmæssig vurdering (herefter betegnet 'Helbredsmæssig erhvervsevne' er nedsat med mindst 50 procent, og at den forsikredes indtjening (herefter også betegnet 'Økonomisk erhvervsevne' er nedsat med mindst 10 procent.

6.1.1.1.2. Den Helbredsmæssige erhvervsevne

Den Helbredsmæssige erhvervsevne er nedsat med mindst 50 procent, når den forsikrede – efter PFA Pensions skøn – ikke længere er i stand til at arbejde mere end 50 procent af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer. Bedømmelsen sker på grundlag af en helhedsvurdering under hensyn til den forsikredes helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse.

Den Helbredsmæssige Erhvervsevne vurderes i forhold til ethvert erhverv. Indtil den helbredsmæssige erhvervsevne er stationær, kan PFA Pension dog vurdere den i forhold til det erhverv, som den forsikrede hidtil har arbejdet inden for'.

Hvad handler sagen om

Sagen angår spørgsmålet om, hvorvidt klager er berettiget til erhvervsevneforsikring og indbetalingssikring efter 1. november 2020, hvor hun er blevet tilkendt fleksjob.

PFA Pension har i perioden fra 1. april 2019 til 31. oktober 2020 foretaget midlertidige udbetalinger til klagers arbejdsgiver. Pr. 1. november 2020 er klager blevet ansat i et fastholdelsesfleksjob hos sin hidtidige arbejdsgiver, og derfor har PFA Pension stoppet udbetalingerne under henvisning til pkt. 6.1.1.1 i forsikringsbetingelserne fra 4. juli 2018, idet PFA Pension vurderer, at klager fra dette tidspunkt ikke længere opfylder de økonomiske betingelser for erhvervsevnetabsdækning.

Klager mener imidlertid, at det er forsikringsvilkårene pr. 7. oktober 2018, der er gældende, og at PFA Pension derfor ikke har været berettiget til at stoppe dækningen.

Dette er PFA Pension ikke enig i, idet forsikringsbegivenheden er indtrædelse af et dækningsberettiget erhvervsevnetab, og klager er blevet berettiget til erhvervsdækning i form af udbetalinger til hendes arbejdsgiver, inden forsikringsvilkårene af 7. oktober 2018 trådte i kraft, og det desuden fremgår af 'Erklæring om erhvervsevne' i pensionsoversigten og side 14 i pensionsbeviset, at forsikringsvilkårene ikke finder anvendelse, hvis klager er blevet erhvervsudygtig på grund af ulykke eller sygdom som beskrevet i forsikringsvilkårene inden den 7. oktober 2018, men at klager i stedet er dækket af de vilkår, der var gældende indtil 7. oktober 2018 – dvs. vilkårene fra 4. juli 2018.

Sagsfremstilling

Klager er født i ... og er [erhvervsfagligt] uddannet. Hun var ansat i ... som ..., da hun den 29. september 2018 kom ud for en ulykke, hvor hun ... og faldt og brækkede sit venstre håndled.

Hun blev opereret den 30. september 2018 med påpladssætning af bruddet og fiksation med skinne og skruer. Hun blev efterfølgende fuldtidssygemeldt fra 1. oktober 2018 og genoptog arbejdet i ... den 6. november 2018 på deltid.

Klager anmeldte den 19. februar 2019 til PFA Pension, at hun var delvist sygemeldt og ansøgte om erhvervsevnetabsdækning og indbetalingssikring, jf. **bilag F**. Hun vedlagde lønsedler, jf. **bilag G**.

PFA Pension kontaktede klager den 20. februar 2019, der oplyste, at hun arbejdede mellem 17-21 timer om ugen, og at planen var at arbejde i 17 timer de næste 3 uger og ændre sin medicinske behandling. Efter PFA Pension havde indhentet lægelige og kommunale akter, blev klager tilkendt midlertidige udbetalinger, der blev udbetalt til hendes arbejdsgiver, samt bidragsfritagelse i 6 måneder fra den 1. april 2019, hvor den 6 måneders karenperiode udløb.

Den 2. oktober 2019 indsendte klager et opfølgningsskema, jf. **bilag H**, og på grundlag af dette forlængede PFA Pension de midlertidige udbetalinger og bidragsfritagelse til den 1. februar 2020.

I forbindelse med indhentelse af akter modtog PFA Pension en speciallægeerklæring af 8. december 2019, fra speciallæge i ortopædkirurgi ..., jf. **bilag I**. Det fremgår af erklæringen, at klager havde udviklet et kronisk regionalt smertesyndrom – refleksdystrofi – med neurogene smerter og bevægeindskrænkning efter ulykken.

De midlertidige udbetalinger og bidragsfritagelsen blev yderligere forlænget, til PFA Pension modtog besked om, at klager var blevet ansat i et fastholdelsesfleksjob fra den 1. november 2020 med 8 effektive ugentlige timer. jf. **bilag J**. Ansættelsesbrev vedlægges som **bilag K**.

Herefter meddelte PFA Pension den 3. februar 2021 til klager, at de midlertidige udbetalinger og bidragsfritagelsen blev stoppet fra den 1. november 2020, jf. **bilag L**.

Den 10. juni 2021 modtog PFA Pension en klage fra klagers advokat, jf. **bilag M**, der blev besvaret den 24. august 2021 med, at PFA Pension fastholdt afgørelsen, jf. **bilag N**.

Herefter modtog PFA Pensions klageafdeling en klage fra klagers advokat, jf. **bilag O**, der også blev afvist af PFA Pension, jf. **bilag P**.

Begrundelse for PFA Pensions afgørelse

PFA Pension fastholder afgørelsen.

Det fremgår af akterne, at klager er tilkendt fleksjob fra den 1. november 2020, og klager er derfor omfattet af bestemmelsen i 4. juli 2018-forsikringsbetingelsernes pkt. 6.1.1.1.

Det er forsikringsvilkårene fra 4. juli 2018, der efter det almindelige skadesvirkningsprincip er gældende for kravet, fordi forsikringsbegivenheden – det dækningsberettigende erhvervsevnetab – indtrådte, mens disse forsikringsvilkår var gældende. Det bemærkes, at der er sket udbetaling til klagers arbejdsgiver fra udløbet af de 6 måneders karen.

Kravet er ikke omfattet af de forsikringsvilkår, der trådte i kraft den 7. oktober 2018, fordi erhvervsevnetabet var indtrådt, før disse vilkår trådte i kraft, og fordi det fremgår af sidste side i pensionsbeviset og side 14 i pensionsoversigten, at vilkårene ikke finder anvendelse, hvis klager er blevet erhvervsdygtig inden den 7. oktober 2018.

Klager er en 4x-årig ... i ... med ca. 2x års anciennitet, og PFA Pension har vurderet, at klager i sit fleksjob tjener mere end 50 % af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder, og derfor ikke opfylder den økonomiske betingelse i forsikringsvilkårene.

Ankenævnet for Forsikring

7.

97751

Som bilag Q1 – Q6 vedlægges statistiske oplysninger fra jobindeks.dk, hvor det fremgår, at

Uddannelse	Anciennitet (år)	Alder (år)	Stillingsbetegnelse	Arbudssted	Løn (kr)	Doku nr.
Erhvervsfaglig	20	4■			33.780	1
Erhvervsfaglig	20	4■			35.385	2
Erhvervsfaglig	20	4■			34.585	3
Erhvervsfaglig	20	4■			31.530	4
Erhvervsfaglig	20	4■			32.345	5
Erhvervsfaglig	20	4■			33.210	6

Dette skal sammenholdes med, at det fremgår af ansættelseskontrakten (bilag K), at klager tjener 9.103,28 kr. pr måned med tillæg af offentligt fleksjobtilskud. Månedslønnen bliver suppleret med et fleksjobtilskud, der kan udgøre op til 18.936 kr. pr. måned (2021). Tilskuddet aftrappes med 30 procent af lønnen fra arbejdsgiveren indtil 15.264 kr. pr. måned (2021). Klager tjener derfor utvivlsomt mere end halvdelen af sammenligningsindtægten.

PFA Pension anmoder derfor om, at klagen ikke tages til følge.

Klager **anmodes** om at fremlægge lønoplysninger og oplysninger om fleksjobtilskud i perioden fra 1. november 2020 til dags dato."

Klagerens advokat har i brev af 27/4 2022 til nævnet bl.a. bemærket:

"Pensionsbeviset

Det er fortsat min opfattelse, at klager er omfattet af pensionsbeviset af den 7. oktober 2018, idet forsikringsbegivenheden må anses for at være erhvervsudygtighedens indtræden. Der henvises i den forbindelse til AK 47.382 fra 1999, som der også er henvist til i min klage fremsendt den 26. oktober 2021. Det fremgår heraf, at forsikringsbegivenheden kan anses for at indtræde når erhvervsudygtigheden i henhold til den i policen fastsatte størrelse er opfyldt. Ifølge vilkårenes punkt 1.1.1.6 jf. punkt 6.1.3 indtræder dette tidspunkt når klagers erhvervsevne har været nedsat i tilstrækkelig grad, uafbrudt i 6 måneder, hvorfor forsikringsbegivenheden i dette tilfælde må anses for at være indtrådt den 29. marts 2019.

PFA Pension henviser til pensionsbeviset af den 7. oktober 2018 side 14, hvoraf det fremgår, at forsikringsvilkårene ikke finder anvendelse, hvis klager er blevet erhvervsudygtig på grund af ulykke eller sygdom som beskrevet i forsikringsvilkårene inden den 7. oktober 2018, men at klager i stedet vil være dækket af vilkårene fra 4. juli 2018.

Jeg henviser til, at det fremgår af pensionsbeviset af den 7. oktober 2018 side 14, at vilkårene i pensionsbeviset ikke gælder, såfremt klagers erhvervsevne allerede inden den 1. oktober 2018 var nedsat på grund af sygdom eller ulykke, og ikke inden den 7. oktober 2018, som PFA Pension angiver.

Som fremført i min klage fremsendt 26. oktober 2021 har PFA Pension således fastsat et vilkår, som skal have retskraft med tilbagevirkende kraft. Det er min opfattelse, at der ikke med virkning for forsikringstageren kan udstedes, hvor vilkårene har tilbagevirkende kraft, således, at man ikke omfattes af pensionsordningen grundet omstændigheder, som var gældende *inden* pensionsvilkårenes udstedelse.

Derfor er det min opfattelse, at aftalen skal tilsidesættes delvist, med den virkning, at min kunde omfattes af forsikringsvilkårene af den 7. oktober 2018 i sin helhed, jf. aftalelovens § 38 c, stk. 1, jf. § 36, stk. 1.

På baggrund af ovenstående er det min opfattelse, at vilkårene i pensionsbeviset af den 7. oktober 2018 finder anvendelse.

Udbetaling af ydelse

PFA Pension har i sin henvendelse af 3. februar 2021 henvist til pensionsvilkårene, og angivet at klageres løbende ret til erhvervsevneforsikring og indbetalingssikring ophører, når klager modtager helt eller delvist offentlig ydelse som følge af nedsat erhvervsevne, medmindre at min kundes generelle er erhvervsevne er nedsat til 50 % eller mindre af den fulde erhvervsevne og min kundes indtjening er nedsat til 50 % eller mindre af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder. PFA Pension vurderer i forlængelse heraf, at klager i sin fleksjobansættelse ikke har et sammenligneligt indtægtsstab på mindst 50 %.

Ifølge vilkårene under punkt 1.1.1.6 i pensionsbeviset af 7. oktober 2018 fremgår, at erhvervsevnen er nedsat i dækningsberettiget grad, hvis PFA Pension vurderer, at den forsikredes evne til at udføre arbejde ud fra en helbredsmæssig vurdering (herefter betegnet 'Helbredsmæssig erhvervsevne') er nedsat med mindst 50 %, og at den forsikredes indtjening (herefter også betegnet 'Økonomisk erhvervsevne') er nedsat med mindst 10 %. Det fremgår således ikke af pensionsvilkår af den 4. juli 2018, at den økonomiske erhvervsevne skal være nedsat med mindst 50 %, når der modtages helt eller delvist offentlige ydelser for nedsat erhvervsevne.

I den forbindelse kan der henvises til Ankenævnet for Forsikrings kendelse i sagen 86.705, hvori nævnet fastslår, at fordi det ikke udtrykkeligt fremgik af betingelserne om erhvervsevnetab, at løn fra fleksjob skulle medregnes i den generelle indkomst, skulle selskabet, i medfør af koncipistreglen bære risikoen for uklarheden i betingelserne

Ligeledes kan fremhæves ankenævnets kendelse 82.424, hvori nævnet med henvisning til Højesteretsdommen 2004.374 H, udtalte, at klagerens indtjening i fleksjob ikke afskar hende for dæk-

ning af tab af erhvervsevne, idet selskabet ikke kunne inddrage et offentligt tilskud i vurderingen af sikredes økonomiske erhvervsevne, når det ikke fremgik af betingelserne.

På baggrund af ovenstående er det min opfattelse, at klager, under henvisning til vilkårene i punkt 1.1.1.6, har været berettiget til at modtage løbende ydelser efter den 1. november 2020.

Det er endvidere min vurdering, at det derfor ikke er relevant at diskutere, hvorvidt klagers erhvervsevne er nedsat med 50 % som fremsat i PFA Pensions bemærkninger, da det er min opfattelse, at vilkårene i pensionsbeviset af 4. juli 2018 ikke finder anvendelse. Det er min opfattelse, at det er relevant at vurdere, hvorvidt klagers erhvervsevne er nedsat med 10 %, som fremgår af vilkårene i pensionsbeviset af 7. oktober 2018 og som PFA Pensions beregninger under alle omstændigheder påviser."

Selskabets advokat har i brev af 11/5 2022 til nævnet bl.a. bemærket:

"Selskabet er enig i, at det er de pensionsvilkår, der var gældende på tidspunktet for indtrædelsen af det dækningsberettigende erhvervsevnetab, der finder anvendelse ved afgørelsen af tvisten.

Det dækningsberettigende erhvervsevnetab er i pkt. 6.1.1.1 i vilkårene fra 4. juli 2018 defineret som nedsættelse af erhvervsevnen med 50 % eller mere.

Pkt. 6.1.3, som klagers advokat henviser til, angår tidspunktet for udbetalingerne start og ikke tidspunktet for erhvervsevnetabets indtræden.

I klagers tilfælde indtrådte det dækningsberettigende erhvervsevnetab ved ulykken den 29. september 2018, og på det tidspunkt var vilkårene fra den 4. juli 2018 gældende.

Der er intet uklart i disse vilkår, og det fremgår klart og tydeligt af pkt. 6.1.1.1, andet afsnit, at det er en betingelse for dækning, at klagers indtægter inkl. offentlige tilskud mv. er nedsat til 50 % eller mindre.

Det er klagers indtægter utvivlsomt ikke, og selskabet har derfor været berettiget at afvise dækning.

Klager anfører, at vilkårene fra 7. oktober 2018 finder anvendelse, men de finder ikke anvendelse, når erhvervsevnetabet er indtrådt inden den 1. oktober 2018.

Der er ikke tale om vilkår med tilbagevirkende kraft, men om at det er fastsat i vilkårene, hvilke forsikringsbegivenheder de fremadrettet finder anvendelse på.

Der er intet uklart i vilkårene, og der er desuden tale om en firmapension, hvorfor forbrugerreglerne ikke finder anvendelse, jf. U2011.1177Ø.

De af klagers advokat nævnte kendelser har ingen relevans, og der henvises til ankenævnskendelse 92961."

Ankenævnet for Forsikring

10.

97751

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen. Af opfølgningsskema af 25/9 2019 fremgår bl.a.:

b. Er der sket ændringer i din helbredstilstand? ☒ Ja ☐ Nej

Hvis ja, er din helbredstilstand ☐ forbedret ☒ forværret

Hvis forværret, hvad er årsagen til forværringen? HANDEN SIER MERE OG MERE FRA. HAR PRØVET AT HOLDE PAUSE MED ERGO PÅ LÆGENS OPFØRNING. MEN ER GENOPTAGET PGA. SMERTE

c. Beskriv venligst din helbredstilstand og, hvordan den påvirker din evne til at arbejde:

HANDEN ER IKKE FUNKTIONSDYGTIG. OG KAN DERFOR KUN ARB. FÅ TIMER VED PC

...

c. Er du opsagt fra dit job? ☐ Ja ☒ Nej

Hvis ja, fra hvornår:

d. Er du, eller har du været fuldt sygemeldt? ☒ Ja ☐ Nej

Hvis ja, oplyst venligst hvornår: Okt. 2018

e. Er du, eller har du været delvist sygemeldt? ☒ Ja ☐ Nej

Hvis ja, oplyst venligst hvornår samt ugentlig arbejdstid: CA. 17 TIMER

...

h. Er du ansat i fleksjob? ☐ Ja ☒ Nej

Hvis ja, oplys venligst fra hvornår samt navn og adresse på din arbejdsgiver:

...

i. Hvad er din aftalte ugentlige arbejdstid? 35 TIMER

Af ortopædkirurgisk speciallægeerklæring af 8/12 2019 fremgår bl.a.:

"Skadelidte var på skadetidspunktet ... i ... Arbejdede specielt med ... Arbejdede på fuldtid. Har været sygemeldt fra skadetidspunktet og frem til 01.11.18, hvor hun starter på deltid. Arbejder nu med mindre komplicerede skader og hendes arbejdstid er i øjeblikket 3 timer x 3 om ugen. Har oppebåret løn i perioden.

...

Resumé

Nu ... årig kvinde, som 29.09.18 falder og brækker højre håndled. Pådrager sig såkaldt Smith's fraktur, som først forsøges reponeret, men efterfølgende bliver operativt påpladssat med skinne og skruer. I efterforløbet er der vedvarende problemer med smerter og stivhed. Skadelidte får konstateret kronisk smertesyndrom og er fortsat i behandling for dette, ligesom hun fortsat går i ergoterapeutisk behandling.

Klager vedvarende over smerter, som beskrives som stikkende og jagende, glasskårsagtige. Beskriver manglende bevægelighed i håndleddet, smerter ved al belastning og oven i dette tilkommer generelt træthed og koncentrationsbesvær samt hovedpine.

Objektivt finder man udtalt ømhed omkring arret volart på håndleddet. Man finder nedsat funktion over tommelfingerens yderled, men skadelidte kan på nuværende tidspunkt godt flektre fingrene. Der er betydelig nedsat bevægelighed i håndleddet og der er ømhed omkring håndleddet. Skadelidte arbejder fortsat på deltid, i alt 9 timer om ugen.

...

Konklusion

Der synes god overensstemmelse mellem traumet og deraf opståede brud i håndleddet. Der synes ligeledes god overensstemmelse mellem de af skadelidte fremførte klager og de objektive fund.

Der er mén i form af betydelig bevægeindskrænkning i højre håndled og derudover mén i form af kronisk regionalt smertesyndrom.

Skadelidte er fortsat i ret omfattende medicinsk behandling for sit regionale smertesyndrom. Man kan ikke på nuværende tidspunkt anse dette for stationært, idet der er udsigt til bedring i smerterne. Der vil dog med sikkerhed bestå varige mén i form af bevægeindskrænkning og formentlig også smerter i selve håndledsregionen. Skadelidtes erhvervsevne må forventes varigt nedsat pga. både smerter og manglende bevægelighed i håndleddet."

I kommunalt samtalenotat af 19/8 2020 hedder det bl.a.:

"01.07.17 ansættes [klageren] i en 35 timers stilling, som ...

...

Ulykken resulterede i et brækket håndled og heraf CRPS (refleksdystrofi), smertesygdom.

[Klageren] fortæller, at hun over en periode på 6 måneder, måtte gå ned i tid. Hun begrundet det med et stort sygefravær, grundet tiltagende smerter. [Klageren] har det bedst om formiddagen, hvorfor det blev besluttet at flytte mødetiderne til formiddagsarbejde.

Timetallet og antallet af deltagende dage nedsættes yderligere til 3,5 timer pr. dag 3 dage om ugen, samlet timetal 10,5 timer pr. uge, Hun arbejder nu mandage, onsdage og fredage. Tirsdage og torsdage bruges til restitution. Derudover fortæller [klageren], at hun sover en del. At hun om eftermiddagen, har behov for at sove 1,5 til 2 timer, hver dag."

Af meddelelse om lægeattest til Rehabiliteringsteam af 12/8 2020 fremgår bl.a.:

"[Klageren] er ansat i ... i ... [Klageren] arbejder som kunderådgiver og har været ansat siden februar 2017 i nuværende ansættelsesforhold og har arbejdet i ... siden 2001.

[Klageren] har over længere tid tilpasset både arbejdstid og arbejdsopgaver. Over en længere periode arbejder [klageren] 17,5 timer. I februar 2019 forsøger [klageren] i en periode, at øge til 20-21 timer. Det går ikke godt pga. forværring i smerter og træthed. [Klageren] går tilbage til 17,5 timer ugentligt. I september 2019 oplever [klageren], at hun ikke kan klare arbejdet på 17,5 timer ugentligt fordelt over 5 dage. Hun har mange smerter, er træt og hverdagen har hun svært ved, at få til at hænge sammen. Det bliver derfor aftalt, at [klageren] forsøger sig med restitutionsdage, hvor hun arbejder mandag, onsdag og fredag 3,5 timer pr. dag. Det vil sige 10,5 timer ugentligt.

Ankenævnet for Forsikring

12.

97751

Dette fungerer for [klageren] og siden har [klageren] arbejdet efter denne ordning. [Klageren] oplyser, at hendes arbejdsliv og privatliv nu hænger sammen.

[Klageren] er udfordret på, at tastearbejdet tager længere tid pga. smerter. Hun er meget træt efter arbejder og sover 1,5 - 2 timer hver, når hun kommer hjem fra arbejde.

Der er udarbejdet APV på arbejdspladsen og der er bevilliget tastatur, som [klageren] oplever at have gavn af.

Jobkonsulent har udarbejdet en arbejdspladsbeskrivelse og af denne fremgår, at [klageren] er effektiv 8 timer om ugen ud af den 10,5 timer om ugen, som hun arbejder. Dette pga. den ekstra tid, som [klageren] bruger på tastearbejdet og pauser."

Af arbejdspladsbeskrivelse af 12/8 2020 fremgår bl.a.:

"Startede ud med at arbejde fuldtid efter ulykken.

Har arbejdet halvtid i en længere periode, men hånden kunne ikke holde til det.

Arbejder nu 3,5 time mandag, onsdag og fredag formiddag. Jeg holder en lille pause omkring kl. 9.30, hvor hånden får en lille pause og jeg snakker med mine kolleger, som spiser morgenkaffe. Når jeg har været på arbejde, er hånden overbelastet. Lægen siger, at jeg må sove 30 min. Men jeg sover ca. 1,5-2 timer efter arbejde. Hvis jeg skal overholde lægens anbefaling, skal jeg sættes ned i tid, men jeg prioriterer mit arbejde højt, så jeg har accepteret, at jeg skal sove/hvile ekstra når jeg har været på arbejde."

Af ansættelsesbrev af 22/10 2020 til klageren fremgår bl.a.:

"Vi bekræfter hermed, at du er ansat som ... i et fastholdelsesflexjob pr. 1. november 2020 i ... Du er ansat i ..., hvor du havde første arbejdsdag den 1. februar 2017. Dit ansættelsesforhold omfatter alle ... afdelinger. Du er ikke omfattet af Standardoverenskomsten mellem Finanssektorens Arbejdsgiverforening og Finansforbundet, da din ugentlige arbejdstid er 8 timer.

Arbejdstid

Pr. 13. oktober 2020 er du ansat med en ugentlig arbejdstid på 8 timer, hvilket du også aflønnes for, da din effektivitetsprocent er sat til 100.

...

Løn

Pr. 1. november 2020 er din timeløn 226,54. Det svarer til trin 31 i Standardoverenskomsten mellem Finanssektorens Arbejdsgiverforening og Finansforbundet. Trin 31 er sluttrin. Med en arbejdstidsprocent på 21,62 % er din månedsløn dermed 7.853,28 kroner.

Det er aftalt, at din timeløn reguleres efter eventuelle overenskomstmæssige stigninger jf. Standardoverenskomsten mellem Finanssektorens Arbejdsgiverforening og Finansforbundet.

Herudover modtager du et personligt tillæg på 1.250 kr./mnd. for foreningsarbejde i ..., som skal passes udenfor arbejdstiden.

...

Ankenævnet for Forsikring

13.

97751

Pension mv.

Der indbetales ikke til pension."

Selskabet har i brev af 7/12 2021 til klagerens advokat bl.a. anført:

"Vi har lagt vægt på oplysningerne om, at [klageren] den 29. september 2018 var ansat i en fuldtidsstilling i ... med en lønindtægt, svarende til 40.412,08 kr. om måneden.

Vi har desuden lagt vægt på oplysningerne om, at hun den 13. oktober 2020 overgik til et fastholdelsesfleksjob i ... med en samlet lønindtægt i sit fleksjob på 9.103,28 kr. og et fleksjobtilskud på 15.970,01 kr., i alt 25.073,29 kr. om måneden (2020).

Vi finder baggrund heraf ikke dokumentation for, at hendes indtægt er nedsat med 50 procent eller mere af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder.

Da hun ikke opfylder vilkårene om en nedsat indtægt på 50 procent eller derover efter ansættelsen i fleksjob, har selskabet ikke har taget stilling til, om hun opfylder de helbredsmæssige betingelser for udbetaling af forsikringsydelse efter den 31. oktober 2020, hvor selskabet ville være overgået til en vurdering af hendes generelle erhvervsevne."

Af pensionsbevis af 4/7 2018 fremgår bl.a.:

PFA Erhvervsevne

Hvis din erhvervsevne inden for alle erhverv bliver nedsat:

Løbende udbetaling på 80,00 % af din løn, dog min 191.942 kr., årligt:

368.356 kr.

Du kan normalt få udbetalt pengene, hvis din erhvervsevne inden for alle erhverv bliver nedsat med mindst 50 procent, inden den 1. februar 2046, hvor du er fyldt 65 år. Udbetalingen har virkning fra den 1. i måneden, efter din erhvervsevne har været nedsat i tilstrækkelig grad i uafbrudt 6 måneder. Du kan som udgangspunkt få udbetalt pengene, så længe erhvervsevnen er nedsat. Udbetalingerne kan maksimalt fortsætte, til du fylder 65 år. Udbetalingen vil også stoppe, hvis du dør, før udbetalingsperioden udløber. Pengene bliver udbetalt månedligt.

...

Indbetalingssikring

Ja

Indbetalingssikring betyder, at PFA indbetaler til din pensionsordning, så den fortsætter, mens din erhvervsevne er nedsat. Indbetalingssikringen gælder længst til den 1/2 2046, hvor indbetalingerne skulle være stoppet.

Din indbetalingssikring træder i kraft, når du opfylder betingelserne for at få en løbende udbetaling ved nedsat erhvervsevne.

Pensionsvilkår af 4/7 2018 indeholder bl.a. følgende bestemmelser:

"6. Særlige pensionsvilkår for PFA Erhvervsevne

6.1. Løbende udbetaling af erhvervsevneforsikring og indbetalingssikring

PFA Pension udbetaler løbende erhvervsevneforsikring og yder indbetalingssikring, hvis den forsikrede uafbrudt i mindst 6 måneder (karensperioden) har nedsat erhvervsevnen i dækningsberettiget grad som følge af sygdom eller ulykkestilfælde.

6.1.1. Definition af erhvervsevnenedsættelsen

6.1.1.1. Nedsættelse i dækningsberettiget grad

Erhvervsevnen er nedsat i dækningsberettiget grad, hvis den forsikrede - efter PFA Pensions skøn - ikke længere er i stand til at tjene mere end 50 procent af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder. Bedømmelsen sker på grundlag af en helhedsvurdering under hensyn til den forsikredes helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse.

Den forsikrede har ikke ret til løbende erhvervsevneforsikring og indbetalingssikring under ansættelse i en stilling, der finansieres helt eller delvist af det offentlige som følge af nedsat erhvervsevne, medmindre den generelle erhvervsevne er nedsat til 50 procent eller mindre af den fulde erhvervsevne, og den forsikredes indtjening (summen af arbejdsindtægt og eventuelle sociale og andre offentlige ydelser og tilskud) er nedsat til 50 procent eller mindre af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder.

...

6.1.1.5. Forsikringsbegivenhedens indtræden

Forsikringsbegivenheden, som er den dækningsberettigede nedsættelse af erhvervsevnen, skal ske i forsikringstiden.

...

6.1.3. Påbegyndelse af udbetaling af løbende erhvervsevneforsikring og ydelse af indbetalingssikring

Udbetaling af løbende erhvervsevneforsikring og ydelse af indbetalingssikring har virkning fra den 1. i måneden efter, at erhvervsevnen uafbrudt i 6 måneder (karensperioden) har været nedsat i tilstrækkelig grad som følge af samme sygdom eller ulykkestilfælde."

Selskabet har i brev af 7/10 2018 til klageren bl.a. anført:

"Din pensionsordning er blevet forbedret

Din pensionsordning, som du har gennem din arbejdsgiver, er blevet forbedret, så du fremover kan få bedre hjælp, hvis du bliver syg eller kommer til skade. Du kan se i vedlagte pensionsoversigt, hvornår ændringerne træder i kraft.

Din forsikring ved nedsat erhvervsevne bliver justeret

Din forsikring ved nedsat erhvervsevne, som kan give dig en udbetaling, hvis din erhvervsevne bliver nedsat med halvdelen eller mere, bliver tilpasset vores nye vilkår. Det betyder, at hvis du bliver syg og berettiget til udbetaling, så vil du få en udbetaling, som svarer til din løn efter arbejdsmarkedsbidrag, dog maksimalt din valgte dækning. Ændringen påvirker ikke størrelsen af dækningen på din PFA Erhvervsevne, der fortsætter uændret.

...

Husk: Vi kan have brug for oplysninger fra dig

Tjek, om du skal udfylde den vedlagte erklæring om erhvervsevne. Hvis bare en af situationerne gælder for dig, skal du indsende erklæringen, og så vil PFA beslutte, om du får den ændrede PFA Erhvervsevne, løbende udbetaling, eller en eventuelt tilpasset version uden muligheden for den

forhøjede udbetaling, men med samme dækningsstørrelse som hidtil. Det er derfor vigtigt, at du læser erklæringen, da du ellers risikerer at betale for ændringer, som du ikke er dækket af."

Af vedlagt "Erklæring om erhvervsevne" fremgår bl.a.:

"Erklæring om erhvervsevne

Du har som udgangspunkt de forsikringer, som fremgår af den vedlagte pensionsoversigt.

Hvis et af nedenstående punkter passer på dig inden den 1/10 2018, kan der være tilfælde, hvor du i stedet vil være omfattet af de forsikringer, som du havde umiddelbart inden ændringen af din ordning, hvis det fortsat er muligt i ordningen.

Du skal udfylde og underskrive denne erklæring og sende den til PFA, hvis et eller flere af nedenstående punkter passede på din situation inden den 1/10 2018.

Sæt kryds, hvis du:

- ☐ har nedsat erhvervsevne på grund af sygdom eller ulykke. Er du i tvivl, sæt kryds
- ☐ har bedt din kommune vurdere, om du kan få et kommunalt jobafklarings- eller ressourceforløb, fleksjob eller offentlig førtidspension. Du skal også sætte kryds, hvis det er din kommune, som har besluttet at vurdere det
- ☐ er indstillet til eller er ansat i et fleksjob
- ☐ er indstillet til eller deltager i et kommunalt jobafklarings- eller ressourceforløb
- ☐ er indstillet til eller får offentlig førtidspension eller offentlig invaliditetsydelse
- ☐ har været godkendt til, et kommunalt jobafklarings- eller ressourceforløb, fleksjob, har modtaget offentlig førtidspension eller offentlig invaliditetsydelse

"

Af pensionsbevis af 7/10 2018 fremgår bl.a.:

"Sådan ser din ordning ud den 7. oktober 2018

I dette pensionsbevis får du en orientering om reglerne for din pensionsordning i PFA Pension. De præcise regler finder du i de tilhørende pensionsvilkår dateret 7/10 2018.

...

Ankenævnet for Forsikring

16.

97751

PFA Erhvervsevne

Hvis din erhvervsevne inden for alle erhverv bliver nedsat:

Løbende udbetaling på op til 80,00 % af din løn, årligt:

368.356 kr.

Hvis 80,00 % af din løn er mindre end 191.942 kr., kan udbetalingen dog være op til 191.942 kr..

Din samlede løbende erhvervsevneforsikring i PFA Pension og andre forsikringsselskaber må ikke overstige 80 procent af din dækningsgivende løn. Overstiger størrelsen af dine forsikringer denne grænse, vil udbetalingen fra PFA Erhvervsevne blive reduceret med det overstigende beløb.

Du kan normalt få udbetalt pengene, hvis din helbredsmæssige erhvervsevne bliver nedsat med mindst 50 procent, og din økonomiske erhvervsevne bliver nedsat med mindst 10 procent inden den [REDACTED], hvor du er fyldt 65 år.

Udbetalingen har virkning fra den 1. i måneden, efter din erhvervsevne har været nedsat i tilstrækkelig grad i uafbrudt 6 måneder.

Du får udbetalt forskellen mellem den dækningsgivende løn, du havde, før din helbredsmæssige erhvervsevne blev nedsat og din indtægt/resterende økonomiske erhvervsevne - dog højst det maksimale beløb. Der gælder dog særlige regler for selvstændig erhvervsdrivende (se pensionsvilkårene). Forskellen opgøres efter fradrag af arbejdsmarkedsbidrag og obligatorisk pensionsindbetaling. Udbetalingerne kan fortsætte så længe udbetalingsbetingelserne er opfyldte, men maksimalt til du fylder 65 år, og vil stoppe, hvis du dør, før dette tidspunkt. Pengene bliver udbetalt månedligt.

Der kan gælde særlige regler, hvis du er eller kunne være berettiget til en social eller anden offentlig indkomstkompenserende ydelse eller tilskud, og det offentlige har mulighed for at foretage modregning i den offentlige ydelse (se pensionsvilkårene).

...

368.356 kr. af udbetalingen er omfattet af Forbehold om nedsat erhvervsevne, fleksjob, førtidspension mv., som er beskrevet senere i dette pensionsbevis.

Så længe du modtager løn fra din arbejdsgiver, er du som udgangspunkt ikke berettiget til udbetaling. Der kan imidlertid ske udbetaling til din arbejdsgiver i henhold til samarbejdsaftalen med din arbejdsgiver.

...

Indbetalingssikring.....

Ja

Indbetalingssikring betyder, at PFA indbetaler til din pensionsordning, så den fortsætter, mens din erhvervsevne er nedsat. Indbetalingssikringen gælder længst til den 1/2 2046, hvor indbetalingerne skulle være stoppet.

Din indbetalingssikring træder i kraft, når du opfylder betingelserne for at få en løbende udbetaling ved nedsat erhvervsevne.

...

Forbehold om nedsat erhvervsevne, fleksjob, førtidspension mv.

Nedsat erhvervsevne, fleksjob, kommunalt jobafklarings- eller ressourceforløb, offentlig førtidspension og offentlig invaliditetsydelse har betydning for, hvordan du kan være forsikret i din pensionsordning.

Hvis din erhvervsevne allerede inden den 1/10 2018 var nedsat på grund af sygdom eller ulykke, som beskrevet i dette pensionsbevis og pensionsvilkårene for PFA Erhvervsevne, er du ikke forsikret som beskrevet i dette pensionsbevis. Dette gælder uanset, om du modtog løn eller andre arbejdsindtægter.

I stedet vil du være forsikret, som du var umiddelbart inden ændringen af din pensionsordning, hvis dette fortsat er muligt i pensionsordningen.

...

Vi gør opmærksom på, at dine forsikringer også er baseret på tidligere helbredsoplysninger og/eller erklæringer om erhvervsevne.

Kontakt os for din egen skyld, hvis du er omfattet af dette forbehold

Det er vigtigt, at du sørger for at give os besked, hvis bare en af situationerne gælder for dig."

Pensionsvilkår af 7/10 2018 indeholder bl.a. følgende bestemmelser:

"1.1. Pensionsvilkår for PFA Plus

'Pensionsvilkår for PFA Plus pr. 7/10 2018' (herefter betegnet 'disse pensionsvilkår for PFA Plus') gælder fra den 7/10 2018 for de pensionsordninger med PFA Plus i PFA Pension, forsikringsaktieselskab (herefter betegnet 'PFA Pension'), der er nævnt nedenfor i punktet 'Gruppepensionsordningen og aftaleforholdet, som pensionsordningen er en del af'.

...

6. Særlige pensionsvilkår for PFA Erhvervsevne

6.1. Løbende udbetaling af erhvervsevneforsikring og indbetalingssikring

PFA Pension udbetaler løbende erhvervsevneforsikring og yder indbetalingssikring, hvis den forsikrede uafbrudt i mindst 6 måneder (karensperioden) har nedsat erhvervsevne i dækningsberettiget grad som følge af sygdom eller ulykkestilfælde.

6.1.1. Definition af erhvervsevnenedsættelsen

6.1.1.1. Nedsættelse i dækningsberettiget grad

6.1.1.1.1. Generelt om nedsættelse

Erhvervsevnen er nedsat i dækningsberettiget grad, hvis PFA Pension vurderer, at den forsikredes evne til at udføre arbejde ud fra en helbredsmæssig vurdering (herefter betegnet 'Helbredsmæssig erhvervsevne') er nedsat med mindst 50 procent, og at den forsikredes indtjening (herefter også betegnet 'Økonomisk erhvervsevne') er nedsat med mindst 10 procent.

6.1.1.1.2. Den Helbredsmæssige erhvervsevne

Den Helbredsmæssige erhvervsevne er nedsat med mindst 50 procent, når den forsikrede – efter PFA Pensions skøn – ikke længere er i stand til at arbejde mere end 50 procent af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer. Bedømmelsen sker på grundlag af en helhedsvurdering under hensyn til den forsikredes helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse.

Den Helbredsmæssige erhvervsevne vurderes i forhold til ethvert erhverv. Indtil den Helbredsmæssige erhvervsevne er stationær, kan PFA Pension dog vurdere den i forhold til det erhverv, som den forsikrede hidtil har arbejdet inden for.

6.1.1.1.3. Den Økonomiske erhvervsevne

Nedgangen i den Økonomiske erhvervsevne (indtjeningsnedsættelsen) beregnes som forskellen mellem den forsikredes hidtidige dækningsgivende løn ekskl. obligatoriske pensionsbidrag og efter fradrag af arbejdsmarkedsbidrag, og den forsikredes resterende Økonomiske erhvervsevne. Ved den resterende Økonomiske erhvervsevne forstås den forsikredes faktiske indtjening på anmeldelsestidspunktet, inklusive eventuelle sociale og andre offentlige indtægtskompenserende ydelser og tilskud, samt udbetalinger fra andre forsikringer som følge af eksempelvis arbejdsskade eller nedsat erhvervsevne, men ekskl. eventuelle obligatoriske pensionsbidrag, og efter fradrag af arbejdsmarkedsbidrag.

...

6.1.1.1.4. Hittidige dækningsgivende løn

Ved hittidige dækningsgivende løn forstås den løn, som PFA Pension senest har registreret som den dækningsgivende løn, inden den Helbredsmæssige erhvervsevne blev nedsat med 50 procent.

Hvis den forsikrede var deltidsansat, inden erhvervsevnen blev nedsat, omregnes den registrerede deltidsløn til en fuldtidsløn, når nedgangen i den Økonomiske erhvervsevne og dermed den eventuelle berettigelse til ydelse beregnes. Hvis der skal ske udbetaling, vil der, ved beregningen af hvor meget der skal udbetales, derimod blive taget udgangspunkt i deltidslønnen.

...

6.1.1.6. Forsikringsbegivenhedens indtræden

Forsikringsbegivenheden, som er den dækningsberettigede nedsættelse af erhvervsevnen, skal ske i forsikringstiden.

...

6.1.3. Påbegyndelse af udbetaling af løbende erhvervsevneforsikring og ydelse af indbetalings-sikring

Udbetaling af løbende erhvervsevneforsikring og ydelse af indbetalingssikring har virkning fra den 1. i måneden efter, at erhvervsevnen uafbrudt i 6 måneder (karensperioden) har været nedsat i tilstrækkelig grad som følge af samme sygdom eller ulykkestilfælde.

6.1.4. Tilkendelsesperiode

PFA Pension tilkender udbetaling af løbende erhvervsevneforsikring og yder indbetalingssikring for en periode, der fastsættes af PFA Pension. Hvis erhvervsevnen er nedsat i dækningsberettiget grad ved periodens udløb, tilkender PFA Pension udbetaling og indbetalingssikring for en ny periode, hvis betingelserne herfor er opfyldt, og så fremdeles.

...

6.1.8. Beløb, der bliver udbetalt fra løbende erhvervsevneforsikring

Udbetalingen fra PFA Pension vil udgøre forskellen mellem den hittidige dækningsgivende løn ekskl. obligatoriske pensionsbidrag og efter fradrag af arbejdsmarkedsbidrag, og den forsikredes resterende Økonomiske erhvervsevne ekskl. eventuelle obligatoriske pensionsbidrag og efter fradrag af arbejdsmarkedsbidrag. Udbetalingen kan dog ikke overstige den dækning, som gælder for den forsikrede.

For forsikrede, der er selvstændige erhvervsdrivende, vil udbetalingen fra PFA Pension dog udgøre forskellen mellem den forsikredes hittidige samlede indtjening ekskl. obligatoriske pensionsbi-

drag og efter fradrag af arbejdsmarkedsbidrag, og den forsikredes resterende Økonomiske erhvervsevne ekskl. eventuelle obligatoriske pensionsbidrag og efter fradrag af arbejdsmarkedsbidrag.

Udbetalingen kan dog ikke overstige den dækning, som gælder for den forsikrede. PFA Pension vil så vidt muligt opføre den selvstændige erhvervsdrivendes resterende Økonomiske erhvervsevne med udgangspunkt i indtjeningen for det regnskabsår, der ligger forud for det regnskabsår, hvor bedømmelsen af retten til udbetaling sker. PFA Pension har dog ret til at foretage denne opgørelse på baggrund af indtjeningen i en kortere periode."

Nævnet udtaler:

Klageren kom lørdag den 29/9 2018 til skade med sit højre håndled. Hun blev opereret den 30/9 2018 og sygemeldt fra mandag den 1/10 2018. Den 6/11 2018 genoptog hun arbejdet på deltid, 17-17½ timer om ugen. Selskabet har fra 1/4 2019 – efter udløb af forsikringens 6 måneders karensperiode – og frem til 31/10 2020 foretaget erhvervsevnetabsudbetalinger til klagerens arbejdsgiver, idet selskabet har vurderet, at klagerens midlertidige erhvervsevne har været nedsat med mindst halvdelen siden ulykken den 29/9 2018.

Klageren klager over, at selskabet har afvist at udbetale hende erhvervsevnetabsydelse og yde indbetalingssikring fra den 1/11 2020, hvor hun blev ansat i fleksjob 8 timer om ugen.

Selskabet har anført, at klagerens krav på dækning skal bedømmes efter pensionsvilkår af 4/7 2018, fordi forsikringsbegivenheden – det dækningsberettigende erhvervsevnetab – indtrådte, mens disse forsikringsvilkår var gældende og således før ikrafttrædelse af pensionsvilkår af 7/10 2018. Af punkt 6.1.1.1 i pensionsvilkår af 4/7 2018 fremgår det, at klageren ikke har ret til forsikringsdækning under fleksjob, medmindre klagerens generelle erhvervsevne er nedsat med mindst 50 %, og klagerens indtjening inklusiv offentligt tilskud er nedsat til 50 % eller mindre af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder. Selskabet har anført, at klagerens indtjening inklusiv fleksløntilskud efter 1/11 2020 er for høj til, at hun kan få dækning fra selskabet. Selskabet har anført, at selskabet ikke har foretaget en vurdering af klagerens generelle erhvervsevne.

Ankenævnet for Forsikring

20.

97751

Klageren har anført, at pensionsvilkår af 7/10 2018 finder anvendelse, og at hun har ret til dækning efter disse vilkår. Af punkt 6.1.1 i pensionsvilkår af 7/10 2018 fremgår det, at erhvervsevnen anses for nedsat i dækningsberettigende grad, hvis den "helbredsmæssige erhvervsevne" er nedsat med mindst 50 %, og den "økonomiske erhvervsevne" (indtjeningen) er nedsat med mindst 10 %. Klageren har anført, at der i medfør af bestemmelserne om karenstid først er indtrådt en dækningsberettigende forsikringsbegivenhed, når erhvervsevnen uafbrudt har været nedsat i tilstrækkelig grad i 6 måneder, dvs. efter hun ultimo marts/primus april 2019 har været sygemeldt i 6 måneder. Klageren har også anført, at bestemmelserne i pensionsbevis af 7/10 2018 om, at de nye pensionsvilkår ikke gælder, hvis forsikrede var syg inden den 1/10 2018, må tilsidesættes som urimelige efter aftalelovens § 38 c, stk. 1, jf. § 36, stk. 1, idet der er tale om vilkår, der får tilbagevirkende kraft.

Af selskabets brev af 7/10 2018 fremgår det, at "Din pensionsordning, som du har gennem din arbejdsgiver, er blevet forbedret, så du fremover kan få bedre hjælp, hvis du bliver syg eller kommer til skade. Du kan se i vedlagte pensionsoversigt, hvornår ændringerne træder i kraft. ... Tjek, om du skal udfylde den vedlagte erklæring om erhvervsevne. Hvis bare en af situationerne gælder for dig, skal du indsende erklæringen". Af den vedlagte "erklæring om erhvervsevne" fremgår det, at "Du har som udgangspunkt de forsikringer, som fremgår af den vedlagte pensionsoversigt. Hvis et af nedenstående punkter passer på dig inden den 1/10 2018, kan der være tilfælde, hvor du i stedet vil være omfattet af de forsikringer, som du havde umiddelbart inden ændringen af din ordning, hvis det fortsat er muligt i ordningen. ... Sæt kryds, hvis du: ☐ har nedsat erhvervsevne på grund af sygdom eller ulykke. Er du i tvivl sæt kryds".

Af pensionsbevis af 7/10 2018 fremgår det, at "Forbehold om nedsat erhvervsevne, fleksjob, førtidspension mv. ... Hvis din erhvervsevne allerede inden den 1/10 2018 var nedsat på grund af sygdom eller ulykke, som beskrevet i dette pensionsbevis og pensionsvilkårene for PFA Erhvervsevne, er du ikke forsikret som beskrevet i dette pensionsbevis. Dette gælder uanset, om du modtog løn eller andre arbejdsindtægter. I stedet vil du være forsikret, som du var umiddelbart inden ændringen af din pensionsordning, hvis dette fortsat er muligt i pensionsordningen."

Ankenævnet for Forsikring

21.

97751

Af punkt 1.1 i pensionsvilkår af 7/10 2018 fremgår det, at "Pensionsvilkår for PFA Plus pr. 7/10 2018 ... gælder fra den 7/10 2018".

Nævnet bemærker, at der for erhvervsevnetabsforsikringen gælder et skadevirkningsprincip. Af punkt 6.1.1.5 i pensionsvilkår af 4/7 2018 og punkt 6.1.1.6 i pensionsvilkår af 7/10 2018 fremgår det således, at "Forsikringsbegivenheden, som er den dækningsberettigede nedsættelse af erhvervsevnen, skal ske i forsikringstiden".

Nævnet finder – selv om det fremgår af pensionsvilkår af 7/10 2018, at disse træder i kraft den 7/10 2018 – at ovennævnte uddrag af selskabets brev, erklæringsblanket og pensionsbevis af 7/10 2018 må forstås således, at klageren er afskåret fra at kunne blive omfattet af den nye pensionsordning med vilkår af 7/10 2018, hvis klagerens erhvervsevne allerede inden 1/10 2018 er nedsat i dækningsberettigende grad som beskrevet i pensionsvilkårene. Selskabet har således fastsat en skæringsdato "inden den 1/10 2018" for, hvornår et forudbestående erhvervsevnetab er til hinder for, at forsikrede kan omfattes af de nye pensionsvilkår.

Nævnet finder, at der ikke er grundlag for at tilsidesætte dette vilkår efter bestemmelser i aftaleloven, idet det er sædvanligt, at en ændring i forsikringsbetingelserne ikke gælder for personer, som allerede har fået et dækningsberettigende erhvervsevnetab.

Nævnet bemærker, at det følger af nævnets praksis, at en karenperiode i en erhvervsevnetabsforsikring må betragtes som en selvrisikoperiode. Forsikringsbegivenheden anses for at være indtrådt ved karenperiodens start, selvom selskabets forpligtelse til at yde dækning først begynder, når karenperioden er udløbet.

Nævnet kan ikke kritisere, at selskabet i den foreliggende situation – hvor selskabet efter udløb af karenperioden foretager udbetalinger til arbejdsgiver – anser forsikringsbegivenheden for indtrådt og karenperioden for påbegyndt på det tidspunkt, hvor klageren som følge af sin tilskadekomst sygemeldes. Nævnet bemærker, at det er pensionsvilkårene ved forsikringsbegi-

Ankenævnet for Forsikring

22.

97751

venhedens indtræden og karenperiodens start, der er gældende for klagerens krav på dækning for erhvervsevnetab. Nævnet henviser til sin afgørelse i sag 97108.

Nævnet finder herefter, at der ikke er grundlag for at kritisere, at selskabet har lagt til grund, at klageren er omfattet af pensionsvilkår af 4/7 2018 og ikke overgik til nye pensionsvilkår af 7/10 2018.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at det på baggrund af det oplyste om klagerens tilskadekomst den 29/9 2018, operation den 30/9 2018 og fuldtidssygemelding fra 1/10 2018 kan lægges til grund, at klagerens erhvervsevne – ud fra en helbredsmæssig betragtning – umiddelbart på ulykkestidspunktet blev nedsat i dækningsberettigende grad.

Nævnet har videre lagt vægt på, at det fremgår af selskabets brev, erklæringsblanket og pensionsbevis af 7/10 2018, at klageren er afskåret fra at blive omfattet af pensionsvilkår af 7/10 2018, hvis hendes erhvervsevne allerede inden den 1/10 2018 var nedsat i dækningsberettigende grad.

Det kan ikke føre til andet resultat, at klagerens tilskadekomst skete så tæt op mod den 1/10 2018, at det muligt var vanskeligt at afgøre primo oktober 2020, i hvilket omfang tilskadekomsten ville få betydning for klagerens erhvervsevne på lidt længere sigt.

Nævnet finder, at selskabet med de fremlagt oplysninger om klagerens indtjening i fleksjob og de fremlagte lønstatistikker har godtgjort, at klageren i sit fleksjob efter 1/11 2020 tjener mere end 50 % af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder.

Nævnet kan herefter ikke pålægge selskabet at yde forsikringsdækning til klageren efter 1/11 2020, idet nævnet finder, at klageren ikke er berettiget hertil, jf. punkt 6.1.1.1, 2. afsnit, i pensionsvilkår af 4/7 2018.

Ankenævnet *for* Forsikring

23.

97751

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Svend Bjerg Hansen